

20 Δεκεμβρίου, 1990

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΣΙΡΛΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 117/90).

Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Απόρριψη αιτήματος για απόκτηση άδειας για εξαγωγή κρεμμυδιών στη Βηρυτό με την αιτιολογία ότι αν το αίτημα εγκρίνεται θα δημιουργείται έλλειψη στη ντόπια αγορά — Η δοθείσα αιτιολογία υποστηρίζεται πλήρως από τα στοιχεία του σχετικού φακέλου — Επικύρωση της επίδικης απόφασης.

5

Εμπορεύματα — Εξαγωγή εμπορευμάτων στο εξωτερικό — Προϋποθέτει την απόκτηση άδειας από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας — Καν. 3(1) των περί Αμύνης (εξαγωγή εμπορευμάτων) Κανονισμών του 1956.

10

Το 1989 σημειώθηκε υπερπαραγωγή κρεμμυδιών. Για απάμβλυνση του προβλήματος έγινε στις 13.11.89 σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας στην οποία συμμετείχαν ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και υπηρεσιακοί παράγοντες κατά την οποία αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί αμέσως η εξαγωγή των 2.000 τόνων κρεμμυδιών που εξασφαλίστηκαν μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ. Στις 16.11.89 υπέβαλε αίτηση ο αιτητής για εξαγωγή 1.200 τόνων κρεμμυδιών στη Βηρυτό. Η αίτησή του απερρίφθη με την αιτιολογία ότι θα εδημιουργείτο έλλειψη στην ντόπια αγορά σε περίπτωση εγκρίσεως της αίτησής του. Η παρούσα προσφυγή έχει σαν αντικείμενο την ακύρωση της πιο πάνω απορριπτικής απόφασης του καθ' ου η αίτηση.

15

20

5 Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι η επίδικη απόφαση παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης, και ότι εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο. Επίσης έθιξε το ζήτημα της πλεονάζουσας παραγωγής κατά πόσο δηλαδή ήταν 2.000 τόνοι ή 3.500 τόνοι. Αν ήταν 3.500 τόνοι η αιτιολογία που δόθηκε στον αιτητή για την απόρριψη της αίτησής του δε θα ευσταθούσε.

10 Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι:

1. Από το φάκελο της διοίκησης φαίνεται ότι με την εξαγωγή των 2.000 τόνων μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ το πρόβλημα της πλεονάζουσας παραγωγής είχε επιλυθεί.
- 15 2. Η σχετική άδεια εκδόθηκε από το αρμόδιο όργανο δηλαδή από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας όπως ορίζεται στον Κανονισμό 3(1) των περί Αμύνης (εξαγωγή εμπορευμάτων) Κανονισμών του 1956.
- 20 3. Το πρόβλημα, ενόψει της σοβαρότητάς του, δεν μπορούσε να αποφασιστεί μέσα στα στεγανά πλαίσια της αρμοδιότητας ενός τμήματος της διοίκησης. Γι' αυτό επιλήφθηκε του ζητήματος και η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επειδή δε, έπρεπε να λυθεί κατεπειγόντως έγινε και η σύσκεψη των ενδιαφερόμενων παραγόντων στο Προεδρικό.
- 25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

30 Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας με την οποία απορρίφθηκε αίτηση του αιτητή για άδεια εξαγωγής 1.200 τόνων κρεμμυδιών στη Βηρωτό.

35

Α. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές.

Στ. Ιωαννίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τον Καθ' ου η αίτηση.

40

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Μέσα στο 1989 υπήρξε υπερπαραγωγή κρεμμυδιών στον τόπο μας. Μολονότι η κατανάλωση του εδέσματος αυτού ξαπλώθηκε από τα λαϊκά στρώματα σε όλα τα τραπέζια,

όπως έγινε με τα ρεμπέτικα τραγούδια, εντούτοις η παραγωγή ήταν τέτοια που η ντόπια αγορά δεν την απορροφούσε.

Το πρόβλημα διάθεσης που αντιμετώπιζαν οι γεωργοί μας ήταν οξύτατο και θα έπρεπε να βρεθούν άμεσες λύσεις, γιατί τα κρεμμύδια θα φθειρόντουσαν μέσα σε λίγες εβδομάδες. Οι παραγωγοί κινήθηκαν, μέσω των οργανώσεών τους, και το ζήτημα έφτασε για να συζητηθεί στις 24.10.89 στην Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής, η οποία και προέβη σε ορισμένες εισηγήσεις προς την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Στο μεταξύ στα τέλη Οκτωβρίου 1989 το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας επικοινωνήσε επειγόντως με όλες τις εμπορικές μας αποστολές στο εξωτερικό για να διερευνηθεί η πιθανότητα εξαγωγής του πλεονάσματος των κρεμμυδιών. Οι ανταποκρίσεις όμως ήταν απογοητευτικές, ιδιαίτερα αναφορικά με τις τιμές που προσφερόντουσαν. Στις 10.11.89 η ΣΕΔΙΓΕΠ με τηλεμήνυμά της στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, τεκμήριο 4, ανέφερε ότι είχε συγκεκριμένη παραγγελία από εισαγωγέα στο Λίβανο για αγορά 1,000 τόνων κρεμμυδιών σε τιμή παραγωγού £35 τον τόνο. Η ποσότητα αυτή στο μεταξύ αυξήθηκε σε 2,000.

Στις 13.11.89 έγινε σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας στην οποία συμμετείχαν ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και υπηρεσιακοί παράγοντες, θέμα της οποίας ήταν η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος. Αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί αμέσως η εξαγωγή των κρεμμυδιών που εξασφαλίστηκε μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ, και η κυβέρνηση ανέλαβε όλα τα έξοδα εξαγωγής ώστε ο παραγωγός να εισπράξει το καθαρό τίμημα πώλησης £73 τον τόνο.

Στις 16.11.89 ο αιτών υπέβαλε αίτηση για την εξαγωγή 1,200 τόνων κρεμμυδιών στη Βηρυτό και στις 21.11.89 του ζητήθηκε να προσκομίσει τη συμφωνία που υπέγραψε με τον αγοραστή του. Η αίτησή του απερρίφθη στις 7.12.89 με την αιτιολογία ότι δεν μπορούσε να εγκριθεί επί του παρόντος γιατί θα εδημιουργείτο έλλειψη στη ντόπια αγορά. Είναι αυτή η απόφαση που προσβάλλεται στην κρινόμενη προσφυγή.

Ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε πως η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί γιατί το αποφασίζον όργανο δε συμμορφώθηκε με τους κανόνες της χρηστής διοίκησης, επειδή μεταχειρίστηκε άνισα τον αιτητή έναντι της ΣΕΔΙΓΕΠ, στην οποία δόθηκε αποκλειστικά η άδεια εξαγωγής. Αυτό δε έγινε, κατά τους

ισχυρισμούς του αιτητή, για να ικανοποιηθεί όρος που έθεσε ο Λιβάνιος πελάτης της ΣΕΔΙΓΕΠ, να μη προμηθεύσει άλλο εισαγωγέα στο Λίβανο με Κυπριακά κρεμμύδια, για να τα μονοπωλήσει ο ίδιος στην αγορά της χώρας του.

5

Άλλο ζήτημα που εγείρει ο δικηγόρος του αιτητή, είναι πως η επίδικη απόφαση ελήφθη στην πραγματικότητα από αναρμόδιο όργανο, δηλαδή τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους παράγοντες που έλαβαν μέρος στη σύσκεψη της 13.11.89, αντί από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπως ορίζεται στον Κανονισμό 3(1) των περί Αμύνης (εξαγωγή εμπορευμάτων) Κανονισμών του 1956, που ισχύουν δυνάμει του περί Προμηθειών και Υπηρεσιών (Συνέχισης Μεταβατικών Εξουσιών Νόμου) Κεφ. 175Α.

15 Πάνω στα εγειρόμενα ζητήματα παρατηρώ τα εξής, τα οποία επιβεβαιώνονται από το φάκελο της διοίκησης (τεκμήριο Ψ). Η ΣΕΔΙΓΕΠ ήταν η πρώτη, που στις 10.11.89, πληροφόρησε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας πως είχε συγκεκριμένη παραγγελία εξαγωγής 2,000 τόνων κρεμμυδιών στο Λίβανο. Ζητούσε δε άμεση επικύρωση της παραγγελίας, άδεια δηλαδή εξαγωγής, 20 ώστε να υπογραφεί η σχετική σύμβαση με το Λιβάνιο εισαγωγέα. Στη σύσκεψη της 13.11.89 στο Προεδρικό αποφασίστηκε, όπως ρητά αναφέρεται στο σχετικό ανακοινωθέν του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, τεκμήριο 5, "να πραγματοποιηθεί αμέσως η εξαγωγή 25 κρεμμυδιών που εξασφαλίστηκε μέσω ΣΕΔΙΓΕΠ".

Τα πιο πάνω γεγονότα αποδεικνύουν πως δεν αποφασίστηκε να δοθεί άδεια εξαγωγής από αυτούς που έλαβαν μέρος στη σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά να πραγματοποιηθεί η εξαγωγή σαν επείγον και άμεσο μέτρο επίλυσης του προβλήματος. Τη σχετική άδεια έδωσε το αρμόδιο όργανο.

Είναι γεγονός πως ο Λιβάνιος εισαγωγέας έθεσε στη ΣΕΔΙΓΕΠ ως όρο να μην εξαχθεί άλλη ποσότητα Κυπριακών κρεμμυδιών στο Λίβανο. Δεν αποδεικνύεται όμως από τον φάκελο της διοίκησης ότι ο όρος αυτός έγινε αποδεκτός, ή ενήργησε βάσει αυτού, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ο όρος αφορούσε τον εισαγωγέα και εξαγωγέα μόνο.

40 Ο δικηγόρος του αιτητή έθιξε επίσης το ζήτημα της πλεονάζουσας παραγωγής, κατά πόσο δηλαδή ήταν 2,000 τόνοι ή 3,500 τόνοι. Αν βέβαια ήταν 3,500 τόνοι, τότε η αιτιολογία του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας που δόθηκε στον αιτητή για την απόρριψη της αίτησής του, ότι δηλαδή θα εδημιουργείτο έλ-

λειψη στην ντόπια αγορά, δεν θα ευσταθούσε. Από το φάκελο της διοίκησης φαίνεται όμως ότι με την εξαγωγή των 2,000 τόνων, μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ στο Λίβανο, το πρόβλημα της πλεονάζουσας παραγωγής είχε επιλυθεί. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας απέρριψε μάλιστα και αίτηση άλλου προσώπου για εξαγωγή κρεμμυδιών, εκτός αυτής του προσφεύγοντος. 5

Τέλος, και σχολιάζοντας σε συντομία το θέμα της χρηστής διοίκησης και την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή, πως η επίδικη απόφαση ελήφθη από αναρμόδιο όργανο, από αυτούς δηλαδή που συμμετείχαν στη σύσκεψη στο Προεδρικό, αντί του Υπουργού Εμπορίου, θα έλεγα τα εξής: το πρόβλημα που αντιμετωπιζόταν στην κρινόμενη περίπτωση, όπως και πολλά άλλα παρόμοια, προσέλαβε παγκύπριες διαστάσεις. Η διάθεση της γεωργικής μας παραγωγής εμπλέκεται πολλές φορές στις διεθνείς συγκυρίες που αφορούν στο εμπόριο, οικονομία, ακόμα και καιρικές συνθήκες. Τέτοια ζητήματα, όταν καταλήξουν σε προβλήματα, δεν μπορεί να αντιμετωπιστούν μέσα στα στεγανά πλαίσια της αρμοδιότητας ενός τμήματος της διοίκησης εφόσον προσλαμβάνουν εθνικές διαστάσεις. Γι' αυτό, και στη συγκεκριμένη περίπτωση, επελήφθη του ζητήματος και η αρμόδια επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων μετά από ενέργειες των ίδιων των παραγωγών. Επειδή δε η κατάσταση έπρεπε να αντιμετωπισθεί κατεπειγόντως έγινε και η σύσκεψη των ενδιαφερομένων παραγόντων στο Προεδρικό. Κανένας νόμος της πολιτείας και καμιά αρχή δικαίου δεν έχουν παραβιαστεί. 10
15
20
25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 30